

Helse- og omsorgsdepartementet
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Covid-19 oppdrag 189
Vår ref.: 20/39124-3
Saksbehandler: Svein Høegh Henrichsen
Dato: 13.10.2020

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 189 - Spørsmål fra Stortinget om nasjonale veiledere for arbeidere som bor i brakkerigger - Status for Standard Norge sitt arbeid med NHS-C19 standarder

Vedlagt finnes svar på dette oppdraget.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Jon Hilmar Iversen
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

Hdir 13.10.2020

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 189 - Spørsmål fra Stortinget om nasjonale veiledere for arbeidere som bor i brakkerigger

Om oppdraget

HOD viser til vedlagte spørsmål til skriftlig besvarelse om nasjonale veiledere for arbeidere som bor i brakkerigger.

Bakgrunnen er blant annet utbruddet i Hyllestad kommune.

HOD ber om at Helsedirektoratet utarbeider et utkast til svar på spørsmålet, herunder gir en statusoppdatering i samarbeidet med Standard Norge om utarbeidelse av bransjestandarder.

Frist for å oversende utkastet til HOD settes til tirsdag 13. oktober kl. 12.00.

Kontaktperson i HOD er Benedicte Mørkved Larsen

Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 68

Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til skriftlig besvarelse til helse- og omsorgsministeren:

Arbeidslivet på kysten er avhengig av arbeidsinnvandring, og brorparten av arbeidarane kjem frå Aust-Europa som har høgere smittetal enn vi har i Norge. Det er lite som er gjort for å førebu næringslivet godt nok på korleis overholde smittevernreglane på brakkeriggar og det manglar nasjonale veiledere for det.

Vil statsråden ta eit initiativ til å lage nasjonale veiledere for arbeidere som bur i brakkerigger?

Begrunnelse:

Arbeidslivet langs heile kysten vår er avhengig av arbeidsinnvandring. Dei fleste arbeidsinnvandrar kjem frå aust-Europa og mange jobber i tre og firevekers turnuser. Der dei reiser til heimlandet i friperioden. Ein vert så testa når ein landar i Norge att og testa på nytt etter omlag fem dagar når testen er negativ. Er også test nr to negativ så er ein ute av karantena både i jobb og fritidssamanheng. Dei fleste plassar så bur arbeidsinnvandarane i dei ordinære brakkeriggane også i karantenetida.

>> Karantene fungerer svært bra når ein bur i eigen leiligheit eller einebustad med familien. Reglane for å hindre smitteoverføring er i prinsippet lik for alle med god hygiene, holde avstand og vere heime når ein er forkjøla og sjuk. Men dei fleste av dei utanlandske arbeidarane skal ha karantenetida si i brakkerigger med felles kantine og hygieneforholda er av ein annan karakter enn i eigen bustad. Det er også store utfordringer med å kunne holde rett avstand.

Hyllestad kommune har diverre fått eit alvorleg utbrot av Covid 19. Hjørnesteinsbedrifta i kommunen på 1400 innbyggere og som har om lag 300 innleigde arbeidarar har måtta stenge ned. Det har også barnehage og skule, og alle tilsette ved Havyard er sett i karantene, over 60 er smitta. Det vert sagt at smitten har skjedd i brakkeriggane og pendlarane kjem også frå land med høg smitte enn kva vi har.

Situasjonen i Hyllestad er alvorleg for heile kommunen og for framtida til hjørnesteinsbedrifta som no er nedstengt av myndighetene. Det er vanskelig å sjå nokon lett løysing på problemstillinga, men det ville ha vore til god hjelp for bedriftene å hatt nasjonal veiledningsmatriell frå nasjonale myndigheter. Ein kan ikkje belaste den enkelte bedrift med å lage ros analyse på bustadsituasjonen, og i fleire tilfeller er ansvarsområde mellom bedriftene og kommunen vanskeleg å å trekke i dagens situasjon noko som burde vore oppklart i ein nasjonal veiledar. Eg har tidlegare spurt statsråden om ein var villig til å yte ekstrahjelp til små sårbar kommiunar som hadde høg arbeidsinnvandring. Dette svarta statsråden negativt på. No er situasjonen også slik at permitteringsreglane ikkje lenger er med to dagers lønspått, noko som kan på føre store ekstrakostnader for bedrifta.

Med vennlig hilsen
Ingrid Heggø

[Helsedirektoratets forslag til svar på dette spørsmålet](#)

Helsemyndighetene har i samarbeid med sektorene under hele epidemien lagt til rette for at bedrifter skulle ha mulighet til å benytte utenlandsk arbeidskraft ved å åpne for innreise til tross for innreiseforbud. Dette er gjort gjennom å åpne for delvis unntak fra karanteneplikt i arbeidstiden der dette av sektorene ble oppfattet som viktig for å holde hjulene i gang og hvor nødvendig smittevern kunne opprettholdes (funksjoner som er kritisk viktig for samfunnet). Forutsetningen for bruk av arbeidskraften var imidlertid at arbeidsgiver ved ankomst skulle sørge for innkvartering ved egnet karantenested ved ankomst slik at de ikke smittet andre i karantenetiden. Vi viser her til tekst på Folkehelseinstituttets sider om korona der egnet sted er definert nærmere:

Under karantenen må du oppholde deg på et egnet sted:

- Det vanligste er å gjennomføre karantene i eget hjem. For at et annet oppholdssted skal egne seg, må det være mulig å unngå kontakt med andre enn de du vanligvis bor sammen med.
- Dette betyr at overnattingssteder der du må omgås andre gjester, ikke er egnet for karantene. Opphold i campingbil, -vogn, telt eller hytte på campingplasser uten eget bad/toalett og kjøkken godtas ikke som adresse for gjennomføring av karantenetiden hvis du må dele fasiliteter med andre personer enn dine nærmeste/reisefølget. Det samme gjelder opphold på adresser hvor du må dele rom/fasiliteter med andre enn de du vanligvis bor sammen med, for eksempel hybelhus og andre boliger med felles bad eller kjøkken.

I tillegg vil bedrifter med bedriftshelsetjeneste, normalt kunne få råd om den praktiske gjennomføringen hos bedriftshelsetjenesten. Bedrifter uten slike tjenester, vil kunne få denne type tjenester lokalt gjennom å kontakte bedrifter som driver med slik type rådgivning, alternativt be om råd fra kommunen.

Det er direktoratets vurdering at ytterligere veileder fra myndighetene ikke vil løse utfordringene knyttet til at bedriften ikke har egnede lokaler eller avtaler om annen innkvartering beregnet til bruk i karantenetiden/ved lokale utbrudd for arbeidere som må i karantene.

Når det gjelder de som er smittet, så anses isolering som helsehjelp. Det betyr at kommunen har ansvar for å sørge for egnet oppholdssted ved isolering av smittede. For utenlandske arbeidere dekkes kostnaden av helseforsikringen eller for de som kommer fra land innen EØS/Schengen området av kommunen – på lik linje med kommunens egne innbyggere.

Ved alle henvendelser helsedirektoratet har fått om dette har vi således presisert at brakker og andre boenheter med felles fasiliteter der folk som ikke tilhører samme husstand og bor sammen, ikke kan regnes som egnet karantenested. Det må være mulighet for å holde 2 meters avstand til andre og man må som minstekrav ha eget rom og bad/toalett.

[Statusoppdatering om samarbeidet med Standard Norge om utarbeidelse av bransjestandarder.](#)

Helsedirektoratet har etter oppdrag fra HOD, igangsatt og formalisert et samarbeid med Standard Norge om utarbeidelse av bransjestandarder for smittevern. Gjennom slike standarder, kan bransjene selv utvikle råd og veiledning i forhold til de utfordringer bransjene selv avdekker knyttet til etablering av godt smittevern i bransjen. Standardene vil bygge på gjeldende lov og forskrift samt myndighetenes generelle råd om smittevern og hygiene. Det er vår anbefaling at eventuelle uklarheter rundt hva som regnes som egnet oppholdssted ved karantene, eventuelt bringes inn i disse prosessene av bransjen selv.